

Denumirea masurii - Codul Masurii / DI:

DEZVOLTAREA FERMELOR MICI SI FOARTE MICI - M2/2A

Tipul masurii:

INVESTITII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Urmare a sesiunilor de informare si de consultare a potentialilor beneficiari din teritoriul GAL s-a observat ca optiunea unanima a populatiei cat si a partenerilor GAL de a sustine activitatile agricole din micro-regiunea GAL si de dezvoltare a exploatațiilor agricole, inclusiv a exploatațiilor de semi-subzistenta.

In analiza SWOT s-au identificat câteva nevoi pentru dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor agricole care să fie acoperite prin intermediul acestei măsuri. Principalul scop al măsurii este acela de a promova crearea și dezvoltarea unor noi activități economice în zonele rurale din România, atât pentru anumite categorii de afaceri în domeniul agricol, cât și pentru diversificarea activităților în general, dincolo de diversificarea activităților cu profil agricol.

Motivarea pentru implementarea prezentei masuri este reprezentata de:

- necesitatea innoirii generațiilor, sefilor exploatațiilor agricole care dețin competențe adecvate (inclusiv în managementul afacerilor), dat fiind numărul insuficient de tineri fermieri din agricultura, din România, din cauza factorilor socio-economici și a fenomenului de îmbătrânire a fermierilor, ceea ce pe termen mediu și lung poate afecta performanțele sectorului agricol;
- creșterea interesului generațiilor de tineri de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele rurale, dat fiind fenomenul de scădere și îmbătrânire a populației rurale. Chiar dacă foarte mulți tineri fermieri au fost sprijiniți în perioada de programare 2007-2013, inclusiv în micro-regiunea GAL Crivatul de Sud-Est, în unele cazuri aceștia au avut reședința permanentă în alte unități administrativ-teritoriale (UAT) și, prin urmare, gestionarea exploatațiilor localizate în UAT-uri diferite față de cele de reședință a tinerilor fermieri a prezentat diverse dificultăți. Este posibil să se diminueze tendința de imigrare a populației din mediul rural, în special a tinerilor și a persoanelor care dețin diferite competențe prin motivarea acestora de a locui în zonele rurale, datorita îmbunătățirii condițiilor de trai, dar și prin stimularea tinerilor fermieri cu reședința și activitatea de lucru a acestora în apropierea exploatației gestionate;
- restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici pentru a fi orientate către piață, inclusiv a fermelor de semi-subzistenta;
- stimularea, prin prioritizare, a sectorului vegetal (legumicultura, inclusiv producerea de material săditor, pomicultura și producția de semințe) și a sectorului zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și valorificarea raselor și soiurilor, autohtone ;
- luând în considerare caracterul sezonier extins al activităților agricole, devin obiective

importante: promovarea antreprenorialului și a ocupării forței de muncă, reducerea fluctuației sezoniere a locurilor de muncă. Diversificarea economică prevede o creștere a ocupării forței de muncă și a veniturilor gospodăriilor agricole, contribuind la un mai bun echilibru teritorial socio-economic și la o dezvoltare durabilă în zonele rurale;

□ un sprijin național și comunitar susținut este necesar pentru dezvoltarea activităților non-agricole care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea disparităților dintre rural și urban, având în vedere lipsa de capital în zonele rurale, precum și cunoștințele reduse în managementul afacerilor într-un alt domeniu decât agricultura.

Măsura de finanțare va avea două componente:

- a. Incurajarea micilor fermieri.
- b. Tineri antreprenori fermieri.

Un beneficiar va putea accesa o singură componentă.

Totodată, ca urmare a aprobării Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, 97% din totalul de aprox. 3 mil. fermieri nu sunt eligibili. 73% dintre fermieri trăiesc în exploatarea de sub-zisă. Ca o condiție general valabilă, în teritoriul GAL, peste 97% din fermieri dețin exploatarea mai mică de 10 ha (de regulă 3-4 ha) care în total exploatează peste 39% din fondul funciar. Prin urmare, se va coborî pragul de eligibilitate de la 8.000 la 4.000 de euro producție standard (S.O.), astfel lărgind baza potențialilor beneficiari ai fondurilor FEADR.

De asemenea, membrii familiei sunt angajați în mod informal și nu au asigurări medicale. Prin implementarea măsurii de față se urmărește ca membrii familiilor care lucrează în agricultură să se angajeze în mod formal cu normă întreagă sau cu jumătate de normă și să raporteze venituri din fermă care să aducă contribuții la asigurările sociale și medicale. Alt obiectiv urmărit de măsură îl reprezintă schimbarea generațiilor în agricultură cu șefii ai exploatarea agricole cu vârsta de până la 40 de ani.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 1 - Favorizarea competitivității agriculturii.

Obiectiv specific al măsurii: A. Utilizarea cât mai eficientă a fondului funciar și a efectivului de animale din teritoriul GAL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A (se menționează doar domeniul principal de intervenție al măsurii, unul dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și protecția mediului.

Măsura DEZVOLTAREA FERMELORE MICI SI FOARTE MICI - M2/2A contribuie la obiectivele

transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului, astfel:

- **Obiectiv inovare.** Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermierii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare, etc.

- **Obiectiv protecția mediului.** Măsura va contribui la prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea și măsurilor de înverzire, conducând la o activitate agricolă sustenabilă. De asemenea, măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor, precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură. Sprijinul vizează, totodată, adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura 2/2A este complementara cu Măsura 3/6A și Măsura 5/3A.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura 2/2A alături de Măsura 1/2A contribuie la P2.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii de finanțare se realizează ca urmare a contribuției aduse la: stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL; crearea de noi locuri de muncă și utilizarea de know-how;

posibilitatea accesării fondurilor FEADR inclusiv de entități care nu sunt eligibile în cadrul PNDR 2014-2020 (ex. ferme cu exploatare agricolă sub 8.000 S.O.);

îmbunătățirea managementului fermei agricole, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și respectarea conformităților cu cerințele de mediu, igienă, bunăstarea animalelor și siguranța locului de muncă;

încurajarea tinerilor și familiilor acestora de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

În completarea aspectelor menționate anterior, măsura de finanțare aduce o valoare adăugată în teritoriul vizat. S-a identificat prin SWOT faptul că o treime dintre absolvenții din teritoriu au dobândit competențe profesionale, cât și existența oportunităților prezente în sectorul agricol, care este în expansiune, în special cultura cerealelor și creșterea animalelor. Prin prezenta măsură de finanțare se urmărește promovarea, crearea și dezvoltarea unor noi activități economice în zonele rurale, care să fie dezvoltate de tineri fermieri.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL.
- Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grupă) (grupă)

Beneficiari direcți:

- Beneficiari care au accesat Masura 3/6A "Cresterea atractivitatii zonelor rurale prin diversificarea activitatilor non-agricole" pentru infiintarea unei activitati non-agricole noi, si/sau Masura 5/3A "Forme asociative locale" pentru infiintarea unei forme asociative noi, ca membru al asociatiei. In acest mod Masura 2/2A este complementara cu Masura 3/6A si Masura 5/3A.
- Fermieri cu activitate în teritoriul GAL, din categoria micro-intreprinderilor sau întreprinderilor mici, PFA, II, etc.;

Beneficiari indirecti:

- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă;
- Producatori agricoli individuali din teritoriu.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Sume forfetare care nu depășesc limitele cuantumului stabilite în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6.A Tipuri de acțiuni eligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii/dezvoltării fermierului în baza Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Prin această măsură se vor finanța proiectele de investiții propuse în urma acțiunilor de consultare/animare realizate în teritoriul GAL, dar se pot permite și alte tipuri de acțiuni: Exemple de acțiuni eligibile:

- Achiziționarea de teren și/sau material biologic;
- Achiziția de animale;
- Capitalizarea entității în vederea desfășurării activităților comerciale;

6.B Tipuri de acțiuni neeligibile

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare.
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile.

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa

tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

7. Condiții de eligibilitate

Exploatația agricolă trebuie să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul GAL;

Exploatarea agricolă este cuprinsă între 4.000 - 50.000 SO;

Beneficiarul sprijinului detine competente în domeniul de activitate pentru care primește finanțarea, prin intermediul unui plan de afaceri;

Este înregistrată ca microîntreprindere/întreprindere mică;

Este înregistrată de solicitant, în nume propriu sau sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea sprijinului înainte de solicitarea sprijinului în Registrul Unic de Identificare - APIA;

și/ sau în Registrul Național al Exploatațiilor - ANSVSA, precum și la Primărie în Registrul agricol.

nu a beneficiat de sprijin anterior prin măsuri similare din PNDR.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/ 2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

8. Criterii de selecție

- Solicitantul va justifica în Planul de Afaceri utilitatea proiectului pentru dezvoltarea activității economice proprii (prin creșterea capacităților de producție, achiziția de echipamente tehnologice, creșterea eficienței exploatarei agricole, etc.)
- Solicitantul/Beneficiarul finanțării nerambursabile are obligația să fie înscris într-o formă de asocieră, conform legislației în vigoare, sau să își preia angajamentul că se va înscrie până la finalizarea implementării proiectului.
- Număr de locuri de muncă create.

Solicitantul trebuie să facă dovada unei exploatarei agricole, cu următoarele valori SO:

- Pentru 10.000 Euro sprijin nerambursabil între 4.000 - 7.999 SO;
- Pentru 30.000 Euro sprijin nerambursabil între 8.000 - 19.999 SO;
- Pentru 40.000 Euro sprijin nerambursabil între 20.000 - 50.000 SO.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură premiza creării de locuri de muncă.

Intensitatea sprijinului va fi de 100%, acordat sub forma de sumă forfetară, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei* ani (*cinci ani pentru exploatarea pomologică), de

la încheierea contractului de finanțare.

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita fermierului începerea/desfasurarea activităților agricole, iar cheltuielile vor fi realizate în acest scop.

Justificarea sprijinului se realizează prin îndeplinirea obiectivelor propuse prin Planul de Afaceri.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de exploatații/întreprinderi sprijinite - 5

Număr de locuri de muncă noi create prin implementarea proiectului - 3